

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ТА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL TECHNOLOGY OF MEDICINES AND COSMETICS
DEPARTMENT OF DRUG TECHNOLOGY

Матеріали
V міжнародної науково-практичної конференції
Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY

23 жовтня 2025 р.
October 23, 2025
Харків, Україна
Kharkiv, Ukraine

ПЕРСПЕКТИВИ ФІТОХІМІЧНОГО ВИВЧЕННЯ РОСЛИН РОДУ *CERASTIUM* L. ДЛЯ ОДЕРЖАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Бурда Н. Є., Журавель І.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Родина рослин Гвоздикові (Caryophyllaceae) містить понад 80 родів та більше ніж 2600 видів, які широко поширені в різних кліматичних зонах, зокрема в помірній. Рід Роговик (*Cerastium* L.) відноситься до цієї родини. З огляду на те, що представники рослин родини Гвоздикові мають багатий хімічний склад і виражену фармакологічну активність, то вивчення нових неофіціальних рослин є актуальним. В Україні рослини роду Роговик зустрічаються як в дикому вигляді, так їх вирощують для декоративного оформлення клумб. Наприклад, саме з такою метою часто використовують роговик Біберштейна (*Cerastium biebersteinii* DC.) та роговик повстяний (*Cerastium tomentosum* L.)

Мета дослідження. Метою роботи було проведення аналізу наукових публікацій щодо перспектив проведення фітохімічного вивчення рослин роду Роговик для розуміння можливості використання їх у фармації.

Методи дослідження. Для досягнення вищезазначеної мети дослідження були використані загальнонаукові теоретичні методи.

Основні результати. Пакистанськими вченими було проведено дослідження антимікробної активності різних фракцій етанольного екстракту, отриманого з надземної частини родовика скупченого (*Cerastium glomeratum* Thuill.). У підсумку дослідження було встановлено, що водна фракція екстракту проявляла широкий діапазон зони інгібування як проти грампозитивних, так і проти грамнегативних бактерій. Ці науковці також дослідили антиоксидантну та антимікробну активність екстракту роговика джерельного (*Cerastium fontanum* Baumg.). Було виявлено виражену антиоксидантну активність водної фракції екстракту, а також антимікробну дію проти *Staphylococcus aureus* та *Escherichia coli*. Крім того, дихлорметанова фракція було активна лише проти грамнегативних бактерій. У традиційній медицині країн світу використовується сировина рослин роду Роговик для лікування різних захворювань. Наприклад, трава *Cerastium cerastoides* (L.) Britton. використовується при головному болю, нирковій коліці та кашлі; трава *Cerastium chlorifolium* Fisch. & C.A. Mey – як антисептичний засіб при пораненнях; усі частини *Cerastium fontanum* Baumg застосовують при лихоманці та кашлі; усі частини *Cerastium glomeratum* Thuill. виявляє сечогінну та тонізувальну активність. Щодо хімічного складу рослин роду Роговик, то інформації доволі небагато. Відомо, що хімічний склад представлений сполуками терпенової природи, зокрема сапонінами, флавоноїдами. Є також відомості щодо виділення глікозиду апігеніну із сировини *Cerastium arvense* L., вивчення ефірної олії *Cerastium candidissimum* Cognens та циклічних гліколіпідів *Cerastium glomeratum* Thuill.

Висновки. Отже, з огляду на наявну інформацію проведення фітохімічного вивчення рослин роду Роговик є перспективним напрямом наукових досліджень.